

40

tys. Tyle skarg na działania pracodawców wpłynęło do Państwowej Inspekcji Pracy do końca listopada, w ubiegłym roku ok. 42 tysięcy. Większość z nich dotyczy wynagrodzeń i innych świadczeń należnych za wykonywaną pracę. Najwięcej skarg pochodzi od byłych pracowników (ponad 13,6 tys.). [IWA]

Rodzinni, ale mało nowocześni

Badanie Obawiają się nowości i nie chcą rozstać się z władzą. Jednak czasem właściciele rodzinnych firm zaskakują

Sylvia Wedziuk

s.wedziuk@pb.pl ☎ 22-333-97-28

Nienowocześni w zarządzaniu, boją się wychylić nos poza Polskę, niechętnie korzystają z nowych instrumentów finansowych – takie cechy rodzinnych przedsiębiorców wyciąga na światło dzienne badanie gdańskiej firmy doradczej Blackpartners, przeprowadzone na ponad 2 tys. małych i średnich spółkach rodzinnych.

Zosie Samosie

Tym, co w największym stopniu wyróżnia rodzinny biznes od innych przedsiębiorstw, jest ich struktura.

– W firmach rodzinnych atmosfera skoncentrowana jest na właścicielu – mówi Mikołaj Lipiński, partner w Blackpartners.

Aż 79 proc. ankietowanych firm przyznało, że zarządzaniem bieżącą działalnością zajmuje się właściciel.

– Właściciele rodzinnych firm to ludzie, którzy rozwijali i zakładali biznes od samego początku. Sądzą więc, że najlepiej znają swój biznes i tylko oni potrafią go prowadzić – tłumaczy Mikołaj Lipiński.

Do tego rzadko rodzinni przedsiębiorcy zatrudniają dyrektorów zarządzających odpowiednimi częściami biznesu. Najczęściej pracują u nich dyrektorzy sprzedaży (21 proc.), kierownicy biura (20 proc.) oraz dyrektorzy produkcji (17 proc.). Jednak aż 43 proc. badanych firm nie zatrudnia żadnej takiej osoby. Głównym powodem są obawy o brak wspólnej wizji prowadzenia firmy oraz wyznawanych wartości. Rodzinni przedsiębiorcy boją się też utraty kontroli nad działalnością operacyjną przez rodzinę oraz zmniejszenia prywatności finansów firmy.

– Tym bardziej że firmowe finanse w rodzinnych biznesach często przenikają się z osobistymi – zwraca uwagę Mikołaj Lipiński.

Firmy rodzinne zamknięte są także na pozyskiwanie finansowania z zewnątrz oraz nowinki w tym zakresie. Aż 79 proc. z nich w ciągu najbliższych 6 miesięcy planuje finansować się kapitałem własnym. Doceniają także kredyty, dotacje i leasing. Rządziej stawiają na pożyczki od rodziny czy znajomych, a jeszcze większą rzadkością jest w ich przypadku korzystanie z prywatnych inwestorów i funduszy private equity, faktoringu, emisji obligacji czy wejścia na GPW.

– Jednak rodzinni przedsiębiorcy są zamknięci na nowe rozwiązania często

REKLAMA

3 2 5 1 2

RPO WM

Regionalny Program Operacyjny
Województwa Mazowieckiego

na lata

2007-2013

Zmiany na lepsze!

Na rozwój INFRASTRUKTURY
EDUKACYJNEJ z RPO WM
przeznaczono 322 mln zł dofinansowania

Wsparcie otrzymały m.in.
Uniwersytet Warszawski
i Akademia Podlaska, które wybudowały
nowe siedziby wydziałów

ZMIANY W LICZBACH:

60 ważnych projektów wspierających uczelnie, szkoły i przedszkola na Mazowszu
137 placówek edukacyjnych objętych wsparciem
91,2 tys. uczniów i studentów korzystających z nowych i zmodernizowanych placówek
12 placówek oferujących program „Uczenie się przez całe życie”

CO NOWEGO:

- lepsze wyposażenie pracowni językowych i komputerowych w szkołach
- więcej udogodnień dla uczniów i studentów niepełnosprawnych
- lepszy dostęp do przedszkoli na obszarach wiejskich

Edukacja na Mazowszu
jest teraz bardziej efektywna!

[www.funduszedlamazowsza.eu/
zmiany-na-lepsze](http://www.funduszedlamazowsza.eu/zmiany-na-lepsze)

PROGRAM
REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

dla rozwoju Mazowsza

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Ogłoszenie współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 oraz ze środków budżetu województwa mazowieckiego

Komentarz partnera portalu pulsinnowacji.pl

Innowacje to domena młodszych firm

To młode firmy oferują bardziej innowacyjne produkty i wykorzystują nowsze technologie niż firmy dojrzałe. Jest tak w Polsce, ale też w najbardziej innowacyjnych krajach Zachodu. Naszym atutem jest to, że na własny biznes decydują się coraz młodszy.

Ostatnie badanie GEM (międzynarodowe badanie Global Entrepreneurship Monitor) zaskakuje: w Polsce, jak i w reszcie krajów innowacyjnych z Europy, stosowanie najnowszych technologii przez dojrzałe firmy należy do rzadkości. Zupełnie inaczej na tym tle wychodzą młode i bardzo młode firmy. W Polsce 7 proc. tego typu podmiotów deklaruje stosowanie najnowszych technologii (wśród dojrzałych tylko 0,4 proc.), w krajach innowacyjnych, ponad 12 proc. (wśród dojrzałych 2,8 proc.). Również korzystanie z trochę starszych technologii (obecnych na rynku od roku do nie dłużej niż 5 lat) wypada na korzyść firm młodych. Stosuje je średnio co piąta młoda firma z Polski i krajów innowacyjnych, co ósma dojrzała z krajów innowacyjnych i jedna na dziesięć z dojrzałych firm z Polski.

To dobrze, że polskie firmy znalazły się w tym trendzie. Pogłębione dane GEM pokazują też, że wśród młodych firm te, które prowadzone są przez młodsze roczniki, są bardziej innowacyjne, mają wyższe aspiracje wzrostu oraz częściej eksportują niż firmy zakładane przez starsze osoby. Dane GUS pokazują z kolei, że nowe firmy w Polsce są zakładane przez coraz młodszych ludzi i jest to liczebnie największa grupa w strukturze wiekowej właścicieli (mowa o grupie do 30. roku życia). Częściej też umiejscawiają swoje firmy w nowoczesnych branżach. Możemy więc sądzić, że innowacje w Polsce będą wprowadzać młode firmy, które dynamicznie szukają dla siebie znaczącego miejsca na rynku.

Firmy w Polsce stosunkowo często korzystają z nowych technologii, nie odbiegają tu istotnie w swoich wskazaniach od firm z krajów innowacyjnych.

Nawet jeśli odbyło się to dzięki imitacjom, które stanowią pierwszy krok w innowacyjności, to należy się cieszyć, że polskie firmy systematycznie zaspęją technologiczny dół dzielący je od swoich przyszłych konkurentów. Możemy też powiedzieć, że jest już dobry czas na innowacyjność, która będzie budowana w oparciu o własne oryginalne pomysły przedsiębiorców i ich otoczenia, przy wykorzystaniu tych zasobów i wiedzy, które pozyskali, tworząc innowacje imitacyjne i przyrostowe.

Bożena Lublińska-Kasprzak
prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości

FINANSOWANIE

Leasing Volvo w mBanku

mBank i Volvo Car Poland podpisali trzyletnią umowę o współpracy. Dzięki temu klientom mLeasingu mogą przebiegać w propozycjach finansowania samochodów tej marki. Jest Volvo Kredyt, czyli standardowy kredyt na samochód, Volvo

Leasing (standardowy leasing) oraz Volvo CFM, czyli full service leasing. Ponadto od 1 stycznia 2016 r. w skład oferowanych rozwiązań wejdą również Volvo Easy Lease, czyli produkt typu niska rata z pakietami serwisowymi, Volvo Care — pakiet

serwisowy podstawowy, a także Volvo Care Plus — pakiet serwisowy rozszerzony. — W efekcie każdy przedsiębiorca znajdzie coś dla siebie — tłumaczy Cezary Raczyński, wiceprezes Leasingu. W ramach umowy została przy-

gotowana także oferta dla osób indywidualnych oraz dealerów. Ci ostatni mogą na przykład skorzystać z wykupu wierzycielności z tytułu fakturowanych samochodów, a dzięki temu powiększyć ekspozycję samochodów w swoich salonach. [SW]

tylko dlatego, że niewiele o nich wiedzą — uważa Mikołaj Lipiński.

Eksportować będą młodzi

Większość rodzinnych firm nie działa bez planu. Ale najważniejsza jest dla nich specjalizacja dotychczasowej działalności, rzadziej natomiast chcą ją poszerzyć o nowe rynki zbytu (38 proc.). I nie zawsze mają tu na myśli zagranicę. Tylko jedna czwarta badanych firm prowadzi działalność eksportową, a zaledwie 12 proc. chciałoby wejść na zagraniczne rynki.

— Powodem może być pewna awersja do ryzyka wśród seniorów, którzy wciąż stoją na straży założonych przez siebie biznesów. Czasem chodzi też o nieznamość języka czy kompleksy. Młodsze pokolenie jest w tym zakresie znacznie bardziej otwarte i przychylniej nastawione do ekspansji — tłumaczy Mikołaj Lipiński.

Jednak młodsze pokolenie na przejęcie władzy musi jeszcze trochę poczekać. Co prawda rodzinne firmy sukcesywnie zmieniają jako jeden z problemów, z którym muszą się zmierzyć, ale... jeszcze nie teraz.

— Nie wpływa on na bieżące zarządzanie firmą, więc schodzi na dalszy plan przy bardziej przyziemnych problemach — tłumaczy Mikołaj Lipiński.

A do tych należą przede wszystkim — koszty pracy, brak przejrzystego prawa, utrzymanie płynności oraz pozyskanie kapitału na inwestycje. Nie różnią się więc one zasadniczo od tych kłopotów, które na co dzień dręczą każdy biznes.

Badanie pokazuje jednak również, że są obszary, w których rodzinni przedsiębiorcy potrafią wykazać się nowoczesnością. To na przykład marketing. Aż 95 proc. rodzinnych firm założyło stronę internetową, 55 proc. używa mediów społecznościowych, żeby się reklamować, a 46 proc. korzysta z reklamy w wyszukiwarkach. Znacznie mniej rodzinnych firm stawia na tradycyjne formy marketingu — drukowane ulotki czy katalogi albo reklamy w lokalnych mediach.

— Pod tym względem rodzinne firmy są nawet bardziej innowacyjne niż tradycyjny biznes — twierdzi Mikołaj Lipiński.

Potwierdzają to dane GUS, z których wynika, że w 2014 r. tylko 65 proc. przedsiębiorstw posiadało stronę internetową, a zaledwie 21,7 proc. — korzystało z mediów społecznościowych.

Ponadto rodzinni przedsiębiorcy inwestują w wiedzę. Większość z nich bierze udział w konferencjach, warsztatach i szkoleniach zewnętrznych oraz spotkaniach branżowych i targach. ©

Firm rodzinnych portret własny

► Jakiego państwa mają plany w stosunku do swojej firmy? (proc.)

specjalizacja dotychczasowej działalności	50
poszerzenie działalności o nowe rynki zbytu	38
zróżnicowanie źródeł przychodu	32
nie posiadamy dokładnej strategii	6
sprzedaż firmy	3
inne	2
nie wiem	2

► Jakiego są największe problemy dla firm rodzinnych w Polsce? (proc.)

koszty pracy	56
brak przejrzystego prawa	47
utrzymanie płynności	35
pozyskanie kapitału na inwestycje	26
pozyskanie nowego rynku zbytu	26
sukcesja	20
stopa opodatkowania	14
niski stopień edukacji	11
niechęć do współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami	6
braki infrastruktury	3

► Kto zajmuje się zarządzaniem bieżącą działalnością firmy? inne właściciel następca, który wdraża się do objęcia firmy? wynajęty menedżer/zarząd

► Których kanałów marketingowych używa się w państwie firmie?

strona internetowa	95
media społecznościowe	55
reklama w wyszukiwarkach	46
materiały drukowane, np. ulotki i katalogi	38
e-mail marketing	30
reklamy w lokalnych gazetach	21
telemarketing/telesprzedaż	13
billboardy	10
reklamy w ogólnopolskich gazetach	6
reklama w TV	3

► Z jakich źródeł kapitału zamierzają państwo skorzystać w najbliższym półroczu?

kapitał własny	79
kredyty	38
dotacje	46
leasing	45
pożyczki od rodziny i znajomych	11
prywatni inwestorzy i private equity	6
faktoring	5
emisja obligacji	2
węcej na GPW	2
inne	1

Źródło: Blackpartners

REKLAMA

3 2 5 2 2

Edukacja dzieci i młodzieży

Jeszcze tylko przez tydzień, bo do 17 grudnia tego roku można składać wnioski o dofinansowanie projektów w konkursie „Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży”. Nabór prowadzi Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych. Środki pochodzą z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Wnioski o dofinansowanie należy wypełnić i przesłać w systemie MEWA 2.0, logując się poprzez stronę www.funduszedlamazowska.eu

Kto może składać wnioski?

O dofinansowanie projektu mogą się ubiegać wszystkie podmioty — z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Na co można otrzymać dofinansowanie?

Dofinansowanie można przeznaczyć m.in. na kursy i szkolenia doskonalące — i to zarówno teoretyczne, jak i praktyczne. Dzięki tej formie wsparcia nauczyciele mogą uczestniczyć w stażach i praktykach realizowanych we współpracy z placówkami systemu oświaty. Ze wsparcia finansowego mogą korzystać nauczyciele oraz instruktorzy chcący podnosić swoje kwalifikacje zawodowe. Dynamicznie zmieniający się rynek pracy wymaga od nich stałego doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych. W ich pracy niezbędne jest stosowanie nowoczesnych metod kształtowania i rozwijania u młodzieży kreatywności, innowacyjności oraz umiejętności pracy zespołowej.

Ważnym elementem Programu jest doskonalenie współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami, np.: szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.

Do konkursu kwalifikują się także programy tworzenia warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu, w tym doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli — szczególnie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki. Nacisk kładzie się również na wyposażenie szkół lub placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia niezbędne do realizacji programów nauczania. Dofinansowanie obejmuje również wszelkie działania, które mogą się przyczynić do zwiększonego wykorzystania narzędzi cyfrowych w nauczaniu — w tym cyfrowych programów i aplikacji oraz dydaktycznych serwisów internetowych.

O finansowaniu — ile?

Maksymalny poziom dofinansowania projektu wynosi 95%. Całkowita kwota dofinansowania w ramach konkursu wynosi ponad 36 i pół miliona złotych.

Informacje o naborze — jak, gdzie i kiedy?

Wniosek o dofinansowanie projektu należy przygotować i złożyć za pomocą systemu elektronicznego MEWA 2.0 dostępnego poprzez serwis RPO WM www.funduszedlamazowska.eu. Termin składania wniosków upływa 17 grudnia 2015 roku.

Warto i trzeba pytać

Na lata 2014-2020 Mazowsze zagwarantowane ma ponad 8 mld zł unijnego wsparcia, skierowanego głównie do biznesu, administracji i sektora naukowego. Maksymalne dofinansowanie wyniesie 80% wartości inwestycji. W 2016 roku ogłoszonych zostanie 47 konkursów na łączną kwotę 2,3 mld zł, w tym na projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) zaplanowano 14 konkursów o wartości prawie 240 mln zł. Za wydatkowanie środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego w zakresie EFS odpowiada Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie (Oś VIII Rozwój rynku pracy). Więcej informacji o środkach unijnych dla Mazowsza, harmonogram oraz wszystkie dokumentacje konkursowe dostępne są na stronie www.funduszedlamazowska.eu

Do Państwa dyspozycji jest również infolinia 801 101 101 (koszt połączenia według taryfy operatora).

